

Total number of printed pages-8

63 (FY)SEM-2/MIN2/HISMIN1024

2024

HISTORY

Paper : HISMIN1024

**[Ancient Indian History
(Society, Polity and Economy)]**

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the correct answer : $1 \times 8 = 8$

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) Who was a Dandanayaka in the Gupta administration ?

গুপ্ত শাসন ব্যৱস্থাত দণ্ডনায়কজন কোন আছিল ?

(i) Chief Judicial Officer / মুখ্য বিচাৰপতি

(ii) Minister / মন্ত্ৰী

(iii) Palace Guard / কাৰেং প্ৰহৰী

(iv) Commander-in-Chief / সৰ্বাধিনায়ক

Contd.

(b) What was the name of the Gold Coins issued by the Gupta Kings ?

গুপ্ত ৰজাৰ দ্বাৰা প্ৰৱৰ্তিত সোণৰ মুদ্ৰাসমূহৰ নাম কি আছিল ?

- (i) Dinara / দিনাৰ
- (ii) Nishka / নিস্ক
- (iii) Suvarnarupa / সুবৰ্ণৰূপ
- (iv) Mohur / মোহুৰ

(c) Who was the Ambassador of Seleucus Nicator in the court of Chandragupta Maurya ?

চন্দ্ৰগুপ্ত মৌৰ্য্যৰ ৰাজসভাত চেলিউকছ নিকোটৰৰ ৰাষ্ট্ৰদূত কোন আছিল ?

- (i) Megasthenes / মেগাস্থিনিছ
- (ii) Fa-hien / ফা-হিয়েন
- (iii) Hiu en Tsang / হিউয়েন চাং
- (iv) I-tsing / ই-চিং

(d) Which Mauryan King was known as Devanam Piyadarsi ?

মৌৰ্য্যসকলৰ কোনজন সশ্ৰীটক দেৱনাম প্ৰিয়দৰ্শী বুলি জনা যায় ?

- (i) Ashoka / অশোক
- (ii) Chandragupta Maurya / চন্দ্ৰগুপ্ত মৌৰ্য্য
- (iii) Bindusara / বিন্দুসাৰ
- (iv) Brihadratha / ব্ৰহ্মদৰ্শ

(e) Which one of the following was the capital of Kashi Mahajanapada ?

তলৰ কোনখন কাশী মহাজনপদৰ ৰাজধানী আছিল ?

- (i) Varanasi / বাৰাণসী
- (ii) Indraprastha / ইন্দ্ৰপ্ৰস্থ
- (iii) Pataliputra / পাটলিপুত্ৰ
- (iv) Kosala / কোশল

(f) Who was the greatest ruler of Kushana dynasty ?

কুশাণসকলৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ৰজা কোন আছিল ?

- (i) Nagasena / নাগসেন
- (ii) Kanishka / কনিষ্ক
- (iii) Rudradaman / ৰুদ্ৰদমন
- (iv) Harshavardhan / হৰ্ষবৰ্দ্ধন

(g) When did Alexander invade India ?

আলেকজেণ্ডাৰে কেতিয়া ভাৰত আক্ৰমণ কৰিছিল ?

- (i) 326 B.C. / ৩২৬ খ্ৰী.পূ.
- (ii) 339 B.C. / ৩৩৯ খ্ৰী.পূ.
- (iii) 322 B.C. / ৩২২ খ্ৰী.পূ.
- (iv) 298 B.C. / ২৯৮ খ্ৰী.পূ.

(h) Which one of the following Gupta ruler is compared with Napoleon ?

তলৰ কোনজন গুপ্তৰজাক নেপোলিয়নৰ সৈতে তুলনা কৰা হয় ?

(i) Rama Gupta / ৰামগুপ্ত

(ii) Samudra Gupta / সমুদ্রগুপ্ত

(iii) Kumar Gupta / কুমাৰগুপ্ত

(iv) Skanda Gupta / স্কন্দগুপ্ত

2. Answer the following questions (**any six**) :

2×6=12

তলত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো ছয়টা) :

(a) Name *any two* Mahajanapadas of 6th Century B.C.

খ্ৰী.পূ. ষষ্ঠ শতিকাৰ যিকোনো দুখন মহাজনপদৰ নাম লিখা।

(b) Mention *any two* causes for the decline of the Mauryan Empire.

মৌৰ্য সাম্ৰাজ্যৰ পতনৰ যিকোনো দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(c) Write the name of *any two* countries with whom Kanishka established trade relation.

কনিষ্কই বাণিজ্যিক সম্পর্ক গঢ়ি তোলা যিকোনো দুখন দেশৰ নাম লিখা।

(d) What do you understand by 'Shrenis' or 'guilds' ?

শ্ৰেণী বা গীল্ড বুলিলে কি বুজা ?

(e) Name the *four* centres of provincial administration of the Mauryas.

মৌৰ্যসকলৰ প্ৰাদেশিক শাসনৰ চাৰিটা কেন্দ্ৰৰ নাম লিখা।

(f) What was the role of the 'Rajukas' and 'Pradeshikas' in the Mauryan administrative system ?

মৌৰ্যসকলৰ শাসন ব্যৱস্থাত 'ৰাজুক' আৰু 'প্ৰাদেশিক'ৰ কি ভূমিকা আছিল ?

(g) Name *any two* of social strata in Indian society according to Megasthenes.

মেগাস্থিনিচৰ টোকাত উল্লেখ অনুসৰি ভাৰতীয় সমাজৰ যিকোনো দুটা শ্ৰেণীৰ নাম লিখা।

(h) Name *any two* educational centres during the Gupta period.

গুপ্তযুগৰ যিকোনো দুটা শিক্ষাকেন্দ্ৰৰ নাম লিখা।

3. Answer the following questions (**any six**) :

5×6=30

তলত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যিকোনো ছয়টা) :

(a) Briefly describe the central administrative system of the Guptas.

গুপ্তসকলৰ কেন্দ্ৰীয় শাসনপ্ৰণালী চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Give an overview on the social condition under the Mauryas.

মৌর্যসকলৰ অধীনস্থ সামাজিক অৱস্থাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

(c) Write a short note on the achievement of Kanishka.

কনিষ্কৰ সাফল্যৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

(d) Write a brief note on the position of women in Gupta period.

গুপ্তযুগৰ মহিলাসকলৰ স্থানৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(e) Give an account of the factors that led to the rise of Magadha among the 16 Mahajanapadas.

১৬খন মহাজনপদৰ ভিতৰত মগধৰ উত্থানৰ উপাদানসমূহৰ এটি খতিয়ান দিয়া।

(f) What were the effects of Alexander's conquest of India ? Discuss.

আলেকজেণ্ডাৰৰ ভাৰত বিজয়ৰ ফলাফলসমূহ কি কি আছিল ? আলোচনা কৰা।

(g) Discuss about the relations of India with Persia.

ভাৰতবৰ্ষৰ পাৰ্চিয়াৰ লগত থকা সংযোগৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(h) Who were the Kushanas ? Assess the significance of their rule in ancient Indian history.

কুশানসকল কোন আছিল ? প্ৰাচীন ভাৰতৰ ইতিহাসত তেওঁলোকৰ শাসনকালৰ গুৰুত্বৰ মূল্যায়ন কৰা।

(i) Enumerate the economic condition of Mauryan empire.

মৌর্য সাম্ৰাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থানৰ বৰ্ণনা দিয়া।

4. Answer the following questions (**any two**) :
10×2=20

তলত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

(a) Why was the 'Age of Gupta' regarded as the 'Golden Age' in the ancient Indian history ?

'গুপ্ত যুগ'ক কিয় প্ৰাচীন ভাৰতীয় ইতিহাসত 'সোণালী যুগ' বুলি কোৱা হয় ?

(b) Describe about the administrative system of the Mauryan empire.

মৌর্য সাম্ৰাজ্যৰ শাসন ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

(c) Discuss the causes for the downfall of the Gupta empire.

গুপ্ত সাম্ৰাজ্য পতনৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What were the political conditions of India in the 6th century B.C. ? Explain the factors that led to the emergence of the Mahajanapadas.

খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ষষ্ঠ শতিকাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনৈতিক অৱস্থান কি ধৰণৰ আছিল ? কি কি কাৰকে মহাজনপদসমূহৰ উত্থান ঘটাইছিল ব্যাখ্যা কৰা।